

Процеси кластеризації винного туризму

Виклики соціально-економічного розвитку регіонів, глобалізаційні процеси та конкуренція на ринку потребують пошуку власних ресурсів, заходів стимулювання підприємств туристичного та винноробного бізнесу щодо активізації внутрішніх резервів розвитку. Динаміка розвитку сектору туризму свідчить, що у 2018 року кількість туристів в Україні зросла більш ніж у півтора рази у порівнянні з 2016 роком. Суб'єктами туристичного бізнесу надано послуг понад 4 млн. 557 туристам. Згідно з рейтингом Всесвітнього економічного форуму, наша держава піднялася на 10 позицій в Індексі конкурентоспроможності у сфері подорожей і туризму, зайнявши у 2018 році 78 місце.

Світовий досвід кластеризації економіки показав, що вона вирішально впливає на процеси посилення конкурентоспроможності та прискорення інноваційної діяльності. Розглядаючи каліфорнійський винний кластер,

М. Портер звертає увагу на те, що він пов'язаний з такими кластерами штату Каліфорнія, як сільськогосподарський, продовольчий і туристичний. Слід зазначити, що процес кластеризації є спочатку скоріш стихійним, ніж запланованим, тому представляється можливим розглядати у рамках регіональної економіки не тільки індустріальні, інноваційні кластери, а й потенційні та латентні. Саме потенційні винні кластери необхідно виявляти з метою інноваційного розвитку, а латентні кластери формують умови, на базі яких існують індустріальні кластери.

Регіональний кластер винного туризму – це добровільне територіальне об'єднання підприємств винноробного підкомплексу АПК, підприємців та підприємств туристичного бізнесу з метою забезпечення конкурентоспроможності виробництва та турпослуг за рахунок формування ефективних внутрішньогалузевих зв'язків, диверсифікації каналів збуту,

створення сприятливих умов для залучення вітчизняних та зарубіжних інвестицій, а також адаптації галузі до вимог світового ринку. За умов дотримання класичних технологій виробництва вина та грамотної промоції своєї продукції на ринку, виноробні підприємства стають потужним фактором розвитку в'їзного та внутрішнього туризму. Винний туризм, - це одна з форм спеціалізованого туризму, заснована на відвідуванні різних винних регіонів. За умови тісної взаємодії аграріїв, переробних підприємств, виробників вина, туроператорів та підприємців сфери туризму, у регіонах півдня України можна створити туристичний кластер винного туризму. Його продукт здатний конкурувати за якістю і обсягами вин, спроможний зайняти гідне місце у винній туристичній карті Європи.

Отже, винний туризм, - це одна з форм спеціалізованого регіонального туризму, заснована на відвідуванні різних винних регіонів, підприємств, а також дегустації продукту їх терруарного виробництва - вин.

Для створення кластерів винного туризму необхідно здійснити комплекс заходів щодо: проведення інформаційної компанії серед потенційних учасників та зацікавлених осіб щодо роз'яснення конкурентних переваг кластерів в умовах ринкової економіки; сприяння реалізації проєктів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності учасників кластера; сприяння підвищенню ефективності системи підготовки кадрів професійного навчання; використання (створення) промислових парків і технопарків в якості інфраструктури для розвитку кластерів.

Для формування завершених туристичних кластерів в регіонах України, окрім залучення до їх складу різноманітних видів діяльності (транспортних послуг, готельних послуг, реклами, маркетингу, підготовки фахівців різного профілю тощо) необхідний розвиток нових видів туризму, які нещодавно з'явилися у світі і які можуть доповнювати існуючі види винного туризму в різних регіонах України. Це дасть змогу залучати до туристичного кластера більше трудових ресурсів і приносити регіонам більші прибутки.